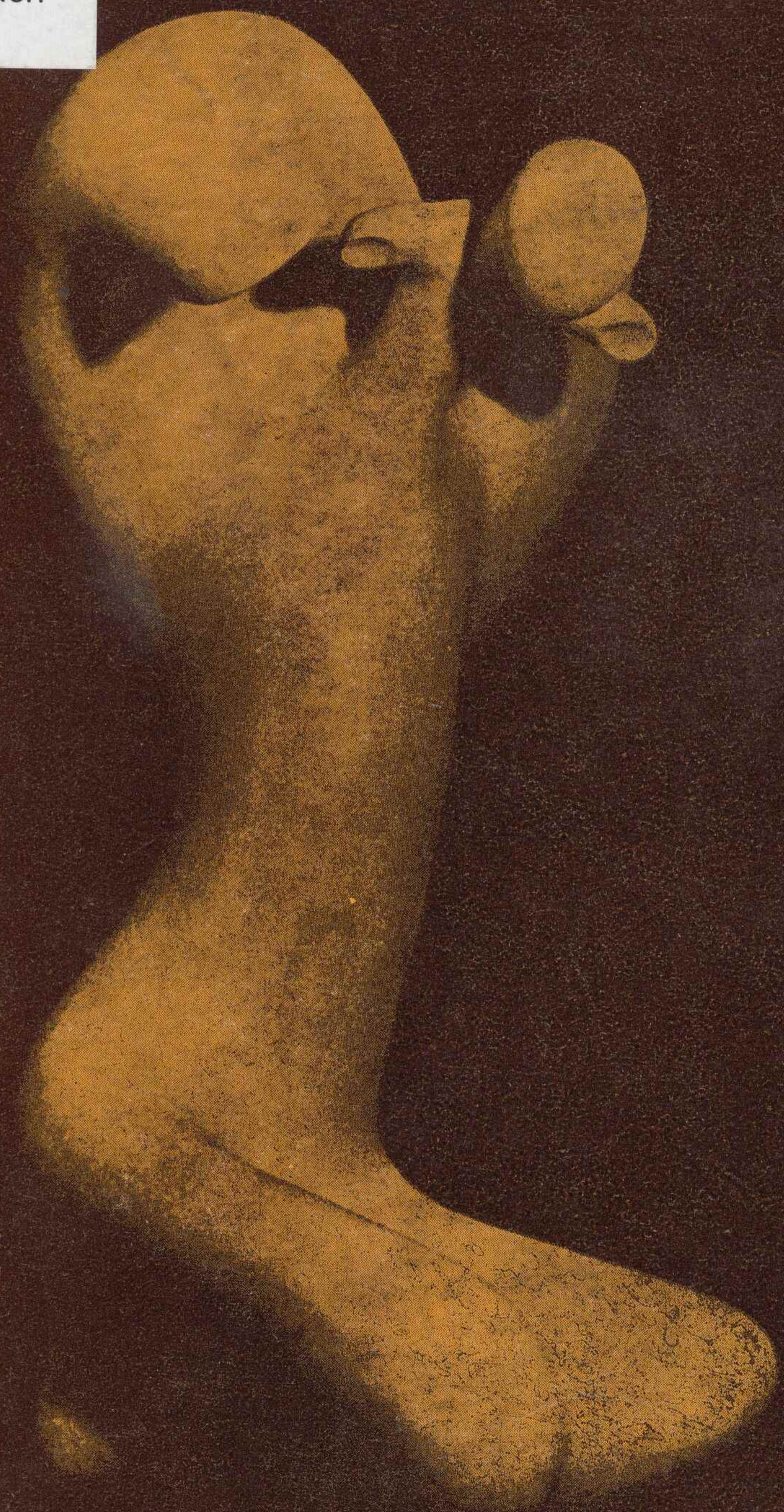

231/1980zach

HEINRICH BUERNE

MINISTERSTWO KULTURY I SZTUKI
ZWIĄZEK POLSKICH ARTYSTÓW PLASTYKÓW
CENTRALNE BIURO WYSTAW ARTYSTYCZNYCH

HENRYK BURZEC

RZEŻBA
MALARSTWO

Mieczysław Zepowalnicza
Stywnan
Warszawa 18. II. 1980

"ZACHĘTA"
Narodowa Galeria Sztuki
Biuro Dokumentacji
00-916 Warszawa, Pl. Małachowskiego 3
centr. 827-55-51 tel. 827-66-17

231/80

1980
WARSZAWA „ZACHĘTA” PLAC MAŁACHOWSKIEGO 3

Henryk Burzec jest zwolennikiem budowania w pierwszym rzędzie formy, której treść winna emanować z twórczej intuicji. W swoim credo artystycznym doszukuje się tego pierwszeństwa formy u początków każdego procesu kreacyjnego, u początków wszechrzeczy.

Dlatego pojawiające się coraz częściej w jego pracach elementy sztuki niewyobrażalnej łączy z występującym procesem rzeczywistości ziemskiej, dziejącej się jeszcze na ziemi, lecz tkwiącej już coraz konkretniej w kosmosie i do tego kosmosu zdążającej. Stąd jego zdaniem sztuka współczesna siłą rzeczy kierować się musi ku abstrakcji. Marzy o jak najszerszej współpracy wszystkich twórców, w ramach wszystkich dziedzin tworzenia, artystycznych i naukowych. I przekonany jest, że stanąć to będzie model przyszłości nie tylko w sztuce, ale i w całej działalności człowieka.

Rzeźby Henryka Burzca przepojone są ową charakterystyczną dla niego intuicyjnością procesu tworzenia. Przebywając wśród nich znajdujemy potwierdzenie słów artysty, który stwierdza, że coraz trudniej mu dziś wypowiadać się w małych formach, że rosną mu one w rękach, same niejako narzucając skalę dla zawartych w nich treści. I przebywając wśród nich, nie jesteśmy w stanie wyzwolić się z konkretnego wydawałoby się wrażenia ich ruchu. Postacie, formy wychodzące spod dłuta artysty znajdują się bowiem w stałym, niczym nie powstrzymanym ruchu, wirują w przestrzeni, w każdej płaszczyźnie, choć jednocześnie zmysłami rejestrujemy przecież ich materialną statyczność. Nie będzie to przy tym żaden tani rzeźbiarski chwyt, uzyskany sposobem formalnym, filigranowością, lekkością konstrukcji. Rzeźby te są masywne w swej bryle jak tworzywo z którego powstały, i nie przez fakturę lecz koncepcyjnie, immanentnie utrzymało je w ruchu dłuto artysty.

Wśród rzeźb Henryka Burzca wyczuwa się także nieodparcie atmosferę tak charakterystyczną dla prac Xawerego Dunikowskiego, jego wielkiego mistrza i nauczyciela. Jest to jednak sprawa bardzo ulotna i nieuchwytna. Na próżno bowiem szukać by jakiejś repliki czy za-

pożyczenia, a nawet bezpośredniego wpływu. Burzec jest całkowicie i niepowtarzalnie autentyczny, własny, oryginalny. A to co łączy jego rzeźby z dawnym profesorem, to chyba tylko pasja ich tworzenia, pasja przekształcania form naturalnych w piękno, obdarzania ich cząstką własnej bogatej osobowości.

Poza rzeźbami Henryk Burzec uprawia też sporadycznie malarstwo sztalugowe. Obrazy jego o zdumiewających wartościach metaforycznych, ukazują artystę od strony mało na podstawie rzeźb znanej. Także i w tej dziedzinie ma on dużo do powiedzenia, ciekawie operując kolorem i kompozycją swych płócien.

Tematycznie w rzeźbie Henryka Burzca dominują wyłącznie prawie elementy egzystencjalne. Są to prace głęboko humanistyczne i homocentryczne, nawet w przypadku rzeźb o tematyce sakralnej. Artysta, w sposób rzadki dla tego gatunku sztuki, operuje skrótem myślowym, symbolem, nie tracąc przy tym nic z komunikatywności, a wręcz potęgując ją jeszcze, zniewalając widza do refleksji, osobistych skojarzeń, do rozpamiętywania i przeżywania podanych treści.

W sposób niezrównany Henryk Burzec włącza do swojej narracji artystycznej także naturalną fakturę tworzywa, czy będzie to drewno, cement, kamień czy gips. W konsekwencji nie można się pozbyć wrażenia, że prace jego zostały obmyślane w każdym szczególe, komputerowo zaprogramowane. Ale ta nieosiągalna przecież doskonałość skłania nas raczej do uwierzenia artyście, gdy mówi, że kieruje się wyłącznie intuicją, intuicją która budzi najwyższy podziw.

RADOSŁAW PISZCZEK

Henryk Burzec believes first of all in the form whose content should emanate from creative intuition. In his art credo he looks for this priority of the form at the beginning of every process of creation, at the beginning of the Universe. That is why, in his works he combines ever more frequent elements of abstract art with the process of worldly reality taking place on the Earth, but ever more concretely residing in cosmos and tending to this cosmos. Hence, in his opinion, modern art has to tend to abstraction quite naturally. He dreams about the widest possible cooperation between all creators within the framework of every field in both art and science. He is convinced this will be the model in future not only in art, but also in man's activity in general.

Henryk Burzec's sculptures are full of his typical intuitive character of the process of creation. They confirm the artist's own words, who says that it is ever more difficult for him to express himself in small-scale forms and that they grow larger in his hands and in a way enforce the scale of their contents. When amongst them, the viewer can't help feeling their apparently concrete mobility, since the figures and forms sculptured by this artist are in continuous movement and whirl in space on every plane, although our senses make us realize their material stability. At the same time it is not a trick originating in formal means and in a dainty and light structure. Those sculptures are massive as the material they are made of and nothing but the artist's idea and concept that make them look mobile.

In Henryk Burzec's sculptures one can't help feeling the atmosphere so characteristic for works by Xawery Dunikowski, his great master and teacher. However, this atmosphere is evasive and very hard to percept. One would look for a similarity, reference or even direct influence in vain. Burzec is entirely unique. What he has in common with his professor is, perhaps, passion for creating, passion for shaping natural forms into beauty and for giving them a particle of one's own rich personality.

In addition to sculpture, Henryk Burzec paints oil easel-pieces. His extremely metaphorical pictures show a Burzec little known on the basis of his sculptures only. In this field, too, he has much to say with interesting colouring and composition.

The subject of Henryk Burzec's sculptures is almost exclusively human existence. They are full of humanism and homocentrism, even in the case of his sacral sculptures. In a unique way, which is not frequent in this branch of art, he uses short-cuts and symbols without losing communicativeness; on the contrary, he intensifies it, thus making the viewer associate in the latter's own way and forcing him to reflect on and experience the contents. In an unprecedented way Henryk Burzec combines his artistic narrative with the natural texture of the material, be it wood, cement, stone or plaster. As a consequence, we cannot help thinking his works are programmed in a computer way in every detail. But at the same time that perfection itself makes us rather believe the artist when he says he is guided by intuition solely, by this kind of intuition that makes us admire it.

RADOSŁAW PISZCZEK

Translated by Marek Cegiela

HENRYK BURZEC

ul. Piaseckiego 14
34-500 Zakopane

Ur. w 1919 r. w Międzyrzecu Podlaskim. Studia artystyczne: Państwowa Szkoła Przemysłu Drzewnego w Zakopanem ukończona w 1939 r., Akademia Sztuk Pięknych w Krakowie, pracownia rzeźby prof. X. Dunikowskiego, pracownia grafiki prof. A. Jurkiewicza i prof. K. Szrednickiego, dyplom 1950 r.

Twórczość w dziedzinie rzeźby, malarstwa, rysunku, wystroju wnętrz (rzeźby, płaskorzeźby, mozaiki, witraże). Pod koniec studiów przez 4 lata zajmuje się pracą pedagogiczną w ognisku plastycznym w Reduławie k/Rybnika, następnie w 1954 w Państwowym Liceum Technik Plastycznych w Zakopanem.

WYSTAWY INDYWIDUALNE, UDZIAŁ W WYSTAWACH ZBIOROWYCH I KONKURSACH, NAGRODY:

- 1951 — Wystawa prac polskich studentów wyższych uczelni artystycznych, Berlin — nagroda
- 1955 — Okręgowa jesienna wystawa plastyki, Kraków TPSP
Wystawa plastyki Dzieje skalnego Podhala, Zakopane MRN
Retrospektywna wystawa plastyki, Zakopane MRN
- 1955/56 — Okręgowa wystawa X-lecia rzeźby ZPAP w Krakowie 1945—1955, Kraków Pałac Sztuki
- 1956 — Wystawa plastyki Oddziału Zakopiańskiego ZPAP, Zakopane MRN
Wystawa plastyki Oddziału Zakopiańskiego ZPAP, Zakopane ul. Krupówki 41
- 1956/57 — Wystawa młodej plastyki Okręgu Krakowskiego ZPAP, Kraków Pałac Sztuki
- 1957 — Wystawa plastyki Oddziału Zakopiańskiego ZPAP, Zakopane BWA
- 1957/58 — Eliminacyjny pokaz rzeźby Okręgu Krakowskiego ZPAP na Ogólnopolską wystawę rzeźby w roku 1958, Kraków TPSP
- 1958 — Wystawa grupy X plastyków zakopiańskich, Zakopane BWA — zakup MKiS
Wystawa plastyków krakowskich, Oslo Sale Norweskiego Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych, następnie Bergen, Narwik, Stavanger i inne miasta norweskie
- 1959 — II Ogólnopolska wystawa grafiki artystycznej i rysunku, Warszawa Zachęta
Wystawa indywidualna malarstwa wraz z Zenonem Pokrywczyńskim, Zakopane BWA
III Ogólnopolska wystawa młodego malarstwa, rzeźby i grafiki, Sopot Pawilony wystawowe
Wystawa przemysłowa, Moskwa

- 1960 — Wystawa rzeźby Okręgu Zakopiańskiego ZPAP, Zakopane BWA
Wystawa letnia Okręgu Zakopiańskiego ZPAP, Zakopane BWA
- 1961 — Wystawa rzeźby w XV-lecie PRL, Warszawa Muzeum Narodowe
Wystawa Okręgu Zakopiańskiego ZPAP, Zakopane BWA
- 1962 — Wystawa malarstwa, rzeźby i grafiki Okręgu Zakopiańskiego ZPAP, Zakopane BWA
- 1963 — Wystawa 50 lat plastyki zakopiańskiej 1912—1962, Zakopane BWA
Wystawa malarstwa, rzeźby i grafiki Okręgu Zakopiańskiego ZPAP, Zakopane BWA
Wystawa indywidualna rzeźby i malarstwa, Zakopane BWA
- 1964 — Wystawa XX lat PRL w twórczości plastycznej artystów zakopiańskich, Zakopane BWA
- 1965 — Wystawa Region Podhala w sztuce, Zakopane BWA
- 1966 — XX-lecie Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych. Wystawa prac absolwentów, wystawa prac uczniów, Kraków Salon BWA
Wystawa Okręgu Zakopiańskiego ZPAP, Zakopane BWA
Ogólnopolska wystawa rzeźby plenerowej „Spotkania rzeźbiarskie 1966”, Kielce Wzgórze Zamkowe
Wystawa plastyki „Milenium”, malarstwo, grafika, rzeźba, Radom Muzeum
Ogólnopolska wystawa plastyki „Przeciw wojnie”, Lublin BWA — nagroda w dziale malarstwa
- 1967 — Ogólnopolska wystawa rzeźby 1967, Warszawa Zachęta
Wystawa indywidualna, Mielec Zakładowy Dom Kultury
- 1969 — Ogólnopolski konkurs „Cłowiek i praca w Polsce Ludowej” z okazji 25-lecia PRL, Warszawa Zachęta — II nagroda w dziale rzeźby
Ogólnopolska wystawa plastyki „Przeciw wojnie”, Lublin Państwowe Muzeum na Majdanku
Spotkania krakowskie 1969, XXV lat PRL, Kraków Salon BWA
Ogólnopolski konkurs filmów amatorskich we Wrocławiu — I nagroda za film poświęcony sztuce „Nektary”
Wystawa Okręgu Zakopiańskiego ZPAP, Zakopane BWA
- 1970 — Wystawa Okręgu Zakopiańskiego ZPAP dla uczczenia 100-lecia urodzin W. I. Lenina oraz Święta 1 Maja, Zakopane BWA
Wystawa plastyki „Przeciw wojnie”, Lublin BWA
Plener „Mielec 1969”, wystawa szkiców i fotogramów, Warszawa Galeria Rzeźby
- 1971 — Wystawa „Przeciw wojnie”, Karlowe Wary Galeria Sztuki
- 1973 — Plastyka zakopiańska 1909—1973, Kraków Salon BWA
Wystawa Górale i cepry, Zakopane BWA

- 1974 — Łódzka galeria rzeźby, Łódź Aleja ZMP
Ogólnopolska wystawa rzeźby z okazji 30-lecia PRL, Sopot
BWA
- 1976 — Wystawa indywidualna, Zakopane BWA
- 1977 — Wystawa indywidualna, Zakopane Klub TPRP
Impresje muzyczne w plastyce, Zakopane BWA
Wystawa Rzeźba Roku Polski Południowej, Kraków Salon
BWA
Wystawy indywidualne, Mielec, Rzeszów BWA
Wystawa sztuki polskiej, Wiedeń Ośrodek Kultury Polskiej
- 1978 — Wystawa ogólnopolska 400-lecia Zakopanego, Zakopane
BWA
- 1979 — Wystawa indywidualna malarstwa i rzeźby, Białystok BWA

WAŻNIEJSZE REALIZACJE:

Pomnik Partyzantom i ofiarom faszyzmu, Ochotnica Dolna k/Nowego Targu, 1964; Tancerka, rzeźba przed Domem Kultury w Mielcu, 1964; Biegaczki, rzeźba na stadionie „Stali” w Mielcu, 1965; Łoś, rzeźba przed Wytwórnią Sprzętu Komunikacyjnego w Mielcu, 1966; Delfiny, fontanna w Mielcu, 1966; Macierzyństwo, rzeźba przed Domem Dziecka w Kielcach, 1966 — medal; Miotacz, rzeźba na stadionie WSK w Mielcu, 1969; Radość życia, rzeźba przed Domem Dziecka w Mielcu, 1969; Pegaz, płaskorzeźba na ścianie budynku Urzędu Miasta w Zakopanem, 1970; Płaskorzeźba przestrzenna pokryta mozaiką, Dom Kultury w Mielcu, 1972; Orbity, rzeźba przed Urzędem Miasta w Zakopanem, 1973; Baca, rzeźba przy hotelu „Gazda” w Zakopanem, 1974.

Rzeźby plenerowe w Łodzi z lat 1973—1978:

Latorośl, Wiosna, Koszykówka, Rzut kulą, Taniec, Pocątunek, Wakacje, Owoc.

Ponadto ma w swym dorobku artystycznym wiele projektów i realizacji z zakresu wystroju wnętrz budynków administracji państwowej i domów wypoczynkowych w Zakopanem, kościołów m.in.: w Białymstoku, Knurowie k/Gliwic, Mysłowicach-Brzęczkowicach, Ruptawie k/Cieszyna, Siemianowicach, Zakopanem, a także w Międzybrodziu Żywieckim, Krynicy, Mrzeżynie.

ODZNACZENIA:

Złoty Krzyż Zasługi 1974; Złota Odznaka Zasłużonego dla Ziemi Krakowskiej 1974; Złota Odznaka Zasłużonego dla Ziemi Śląskiej 1978; Złota Odznaka za zasługi dla Zakopanego 1978.

PRACE W ZBIORACH:

Muzeum Narodowego w Krakowie, Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie, Muzeum w Lublinie, Muzeum Tatrzańskiego im. T. Chałubińskiego w Zakopanem, Muzeum Martyrologii i Męczeństwa na Majdanku, Ministerstwa Kultury i Sztuki oraz w zbiorach prywatnych w kraju i za granicą.

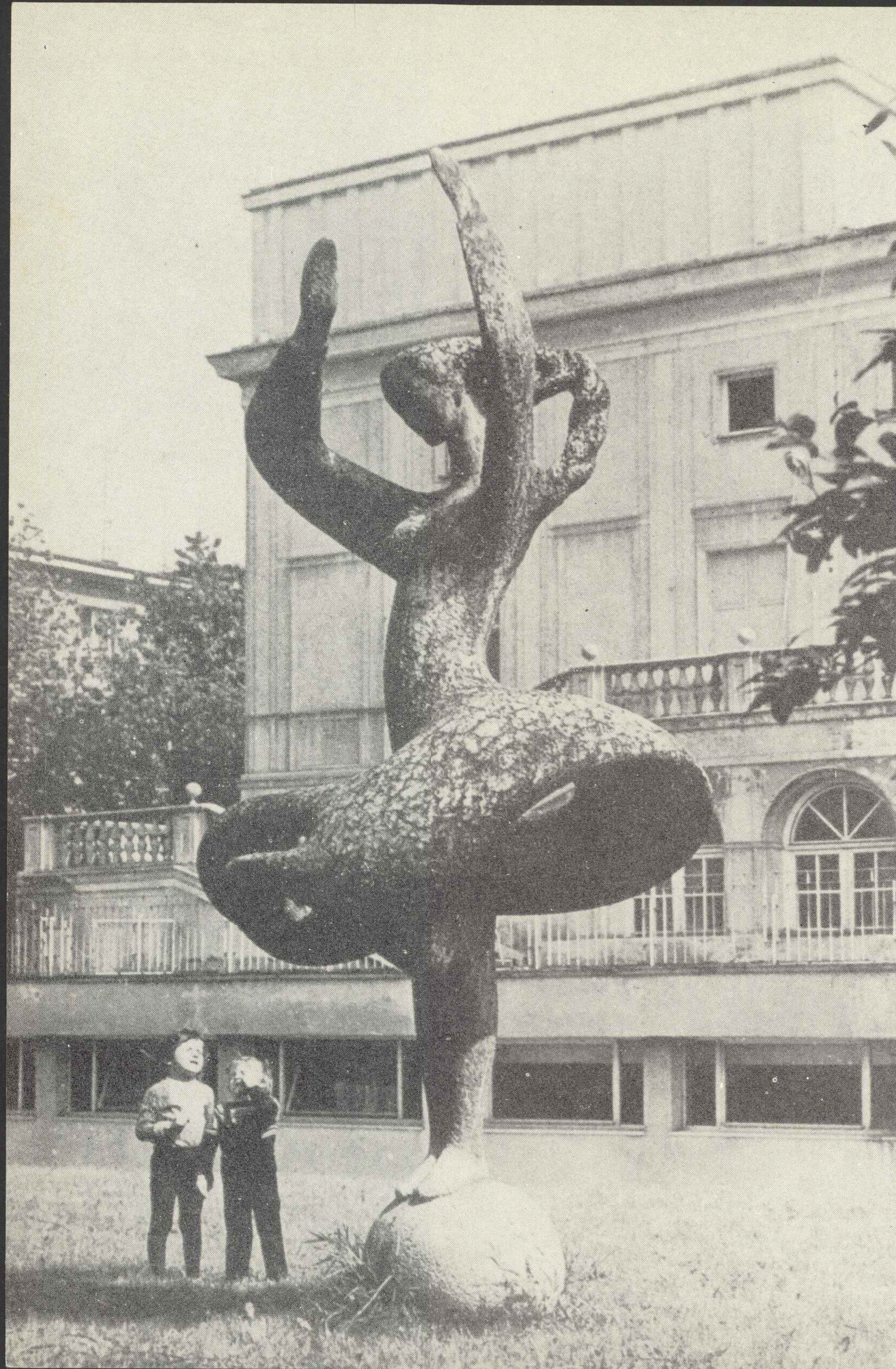
SPIS PRAC

RZEŻBA

1. Hiroszima, 1960, drewno, wys. 230
2. Wróg, 1960, drewno, wys. 170
3. Taniec, 1967, drewno, wys. 120
4. Egzystencja, 1968, drewno, wys. 120
5. Epitafium, 1968, drewno, wys. 200
6. Pieśń o pracy, 1969, drewno, wys. 210
7. Praprzodkowie, 1970, drewno, wys. 230
8. Pierwsza miłość, 1971, drewno, wys. 185
9. Wakacje, 1971, drewno, wys. 220
10. Dzieci Warszawy, 1972, drewno, wys. 105
11. Latorośl, 1972, drewno, wys. 165
12. Stary król, 1972, drewno, wys. 140
13. V znaczy zwycięstwo, 1972, drewno, wys. 225
14. Chwała poległym, 1973, drewno, wys. 170
15. Pod sercem matki, 1973, drewno, wys. 70
16. Kopernik, 1974, drewno, wys. 125
17. Dr Sokółowski, 1975, drewno, wys. 100
18. Droga mleczna, 1976, drewno, wys. 215
19. Pamięci Szymanowskiego, 1976, drewno, wys. 180
20. Brama, 1976, drewno, wys. 155
21. Dziewczyna z ptaszkiem, 1977, drewno, wys. 180
22. Piranie, 1977, drewno, wys. 155
23. Pobratymcy, 1977, drewno, wys. 175
24. Rok 1917, 1977, drewno, wys. 225
25. Syn nieba, 1977, drewno, wys. 200
26. Byłam kobietą, 1978, drewno, wys. 180
27. Spod znaku białego orła, 1978, drewno, wys. 300
28. Korczak, 1979, drewno, wys. 230
29. Sieci, 1979, drewno, wys. 300
30. Smog, 1979, drewno, wys. 150

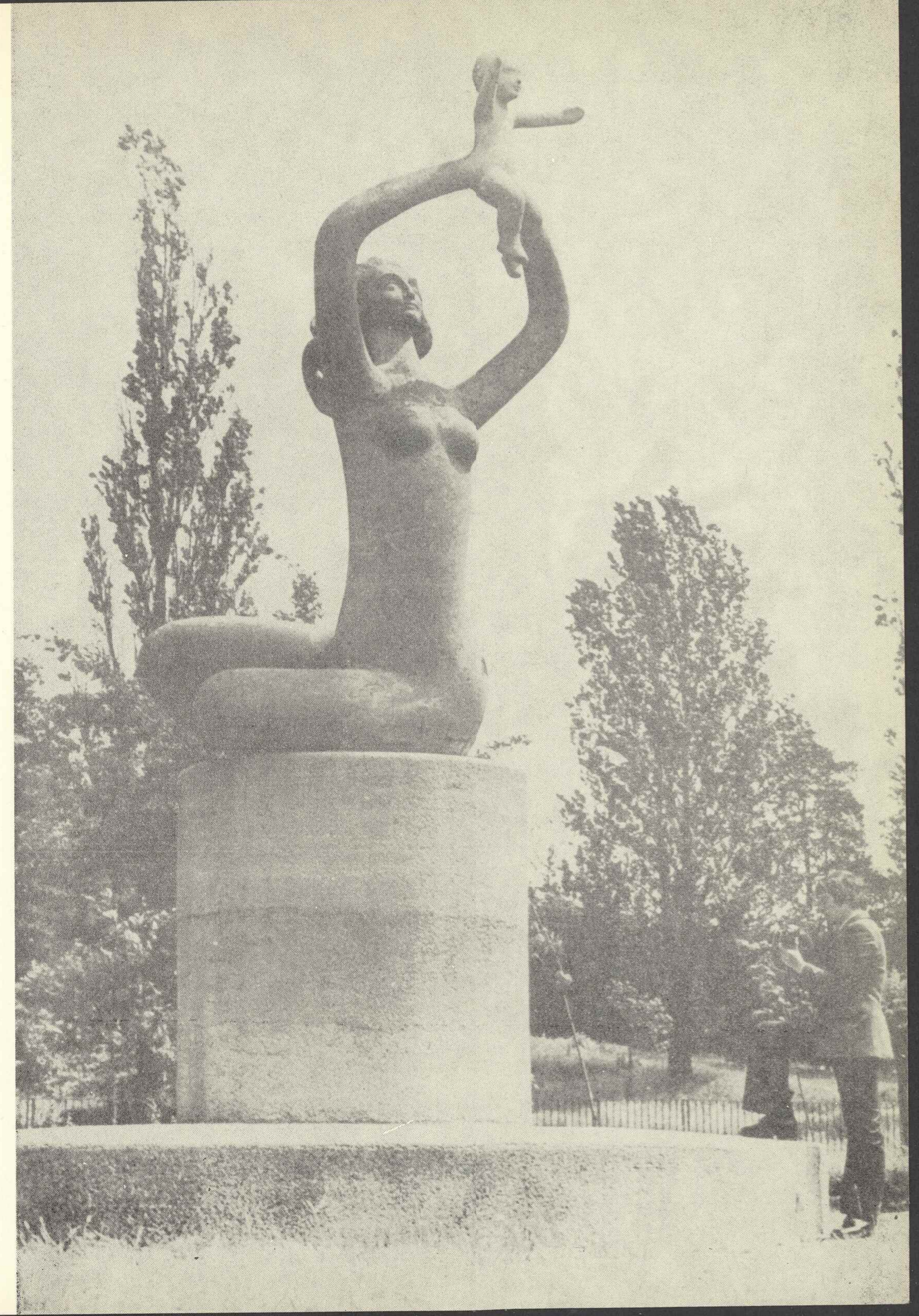
MALARSTWO

1. Kościelec, 1961, tusz, 80 × 60
2. Śląsk, 1962, olej, 80 × 60
3. Górnicy, 1962, olej, 80 × 60
4. Przed egzekucją, 1962, tusz, 80 × 60
5. Kwiat fantastyczny, 1963, olej, 80 × 60
6. Demiurgowie, 1963, tusz, 80 × 60
7. Żal umarłej planety, 1964, olej, 160 × 120
8. Pejzaż kosmiczny, 1965, olej, 160 × 120
9. Dialog, 1965, olej, 160 × 120
10. Moje miasto, 1966, olej, 80 × 60
11. Świat milczenia, 1968, tusz, 80 × 60
12. Pejzaż podwodny, 1969, olej, 80 × 60
13. Denise Darvall, 1970, olej, 160 × 120
14. Moja pracownia, 1971, olej, 160 × 120
15. Inwazja, 1971, olej, 80 × 60
16. Decyzja radykalna, 1976, olej, 80 × 60
17. Przemiany, 1978, olej, 160 × 120
18. Poświęta, 1978, olej, 160 × 120
19. Zmagania, 1978, olej, 80 × 60
20. Spotkanie, 1978, tusz, 80 × 60

TANCERKA

MACIERZYŃSTWO

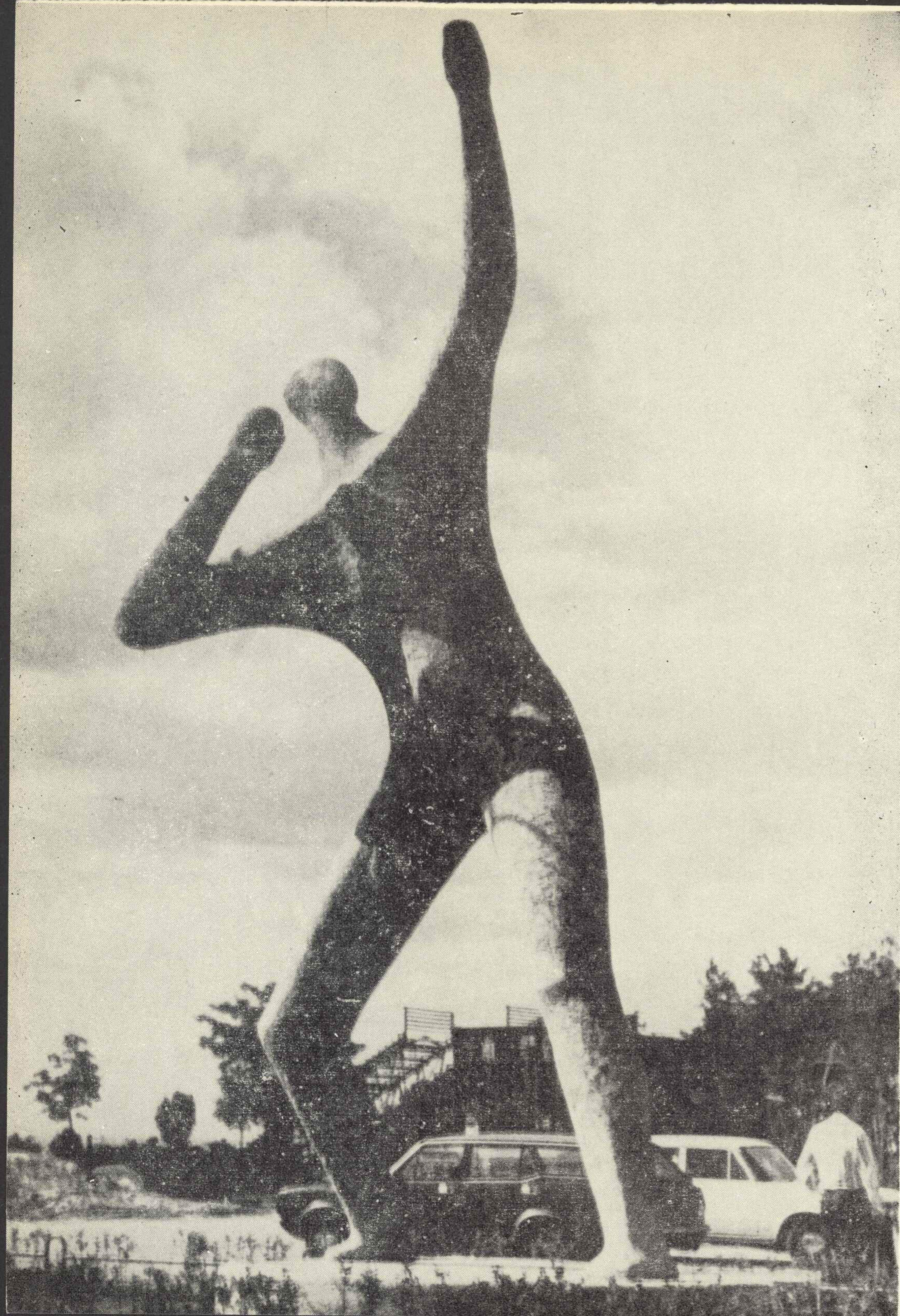

БОГДАНОВСКИЙ

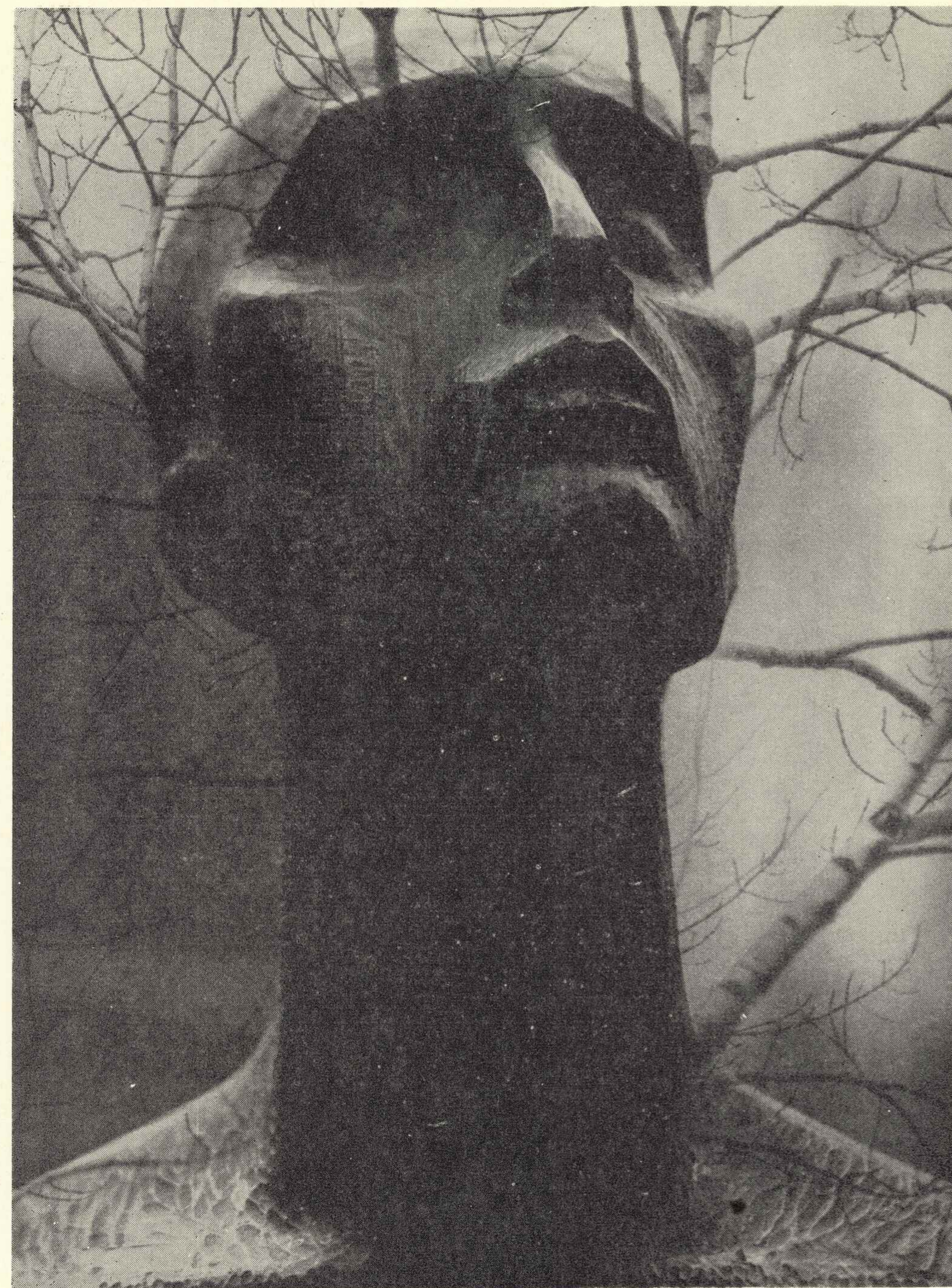
LOT

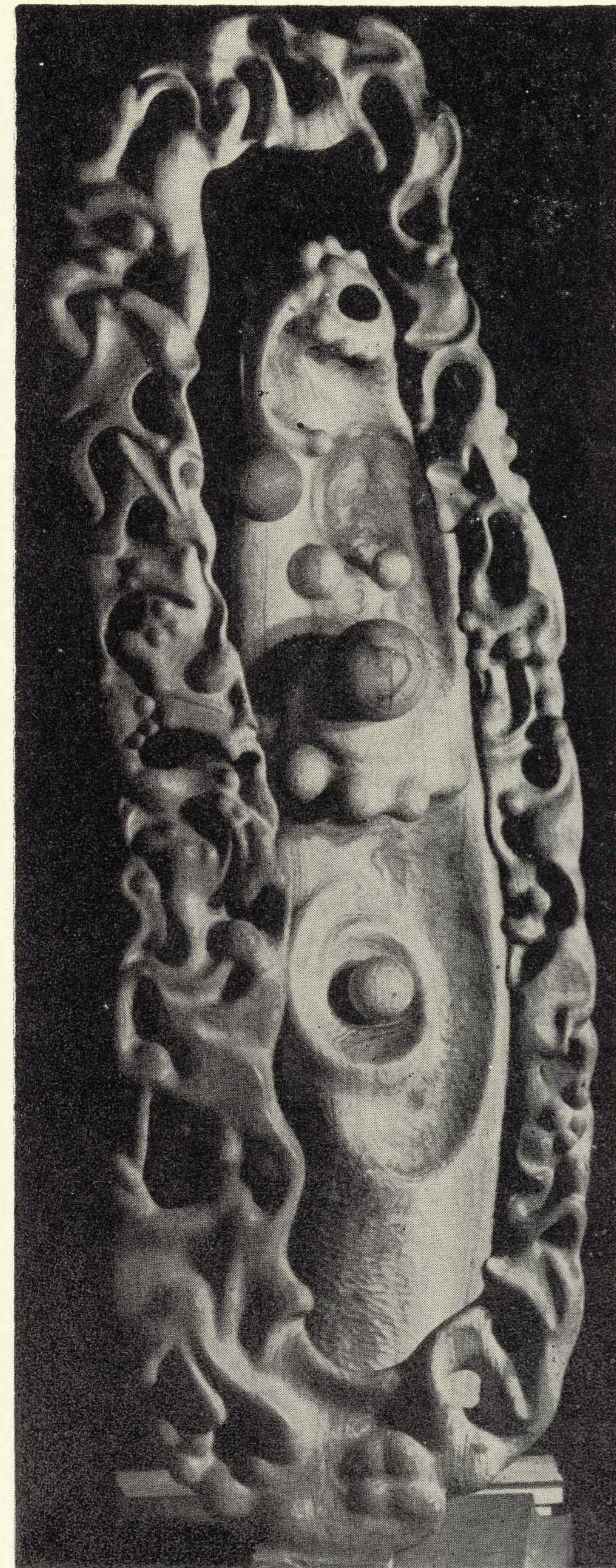
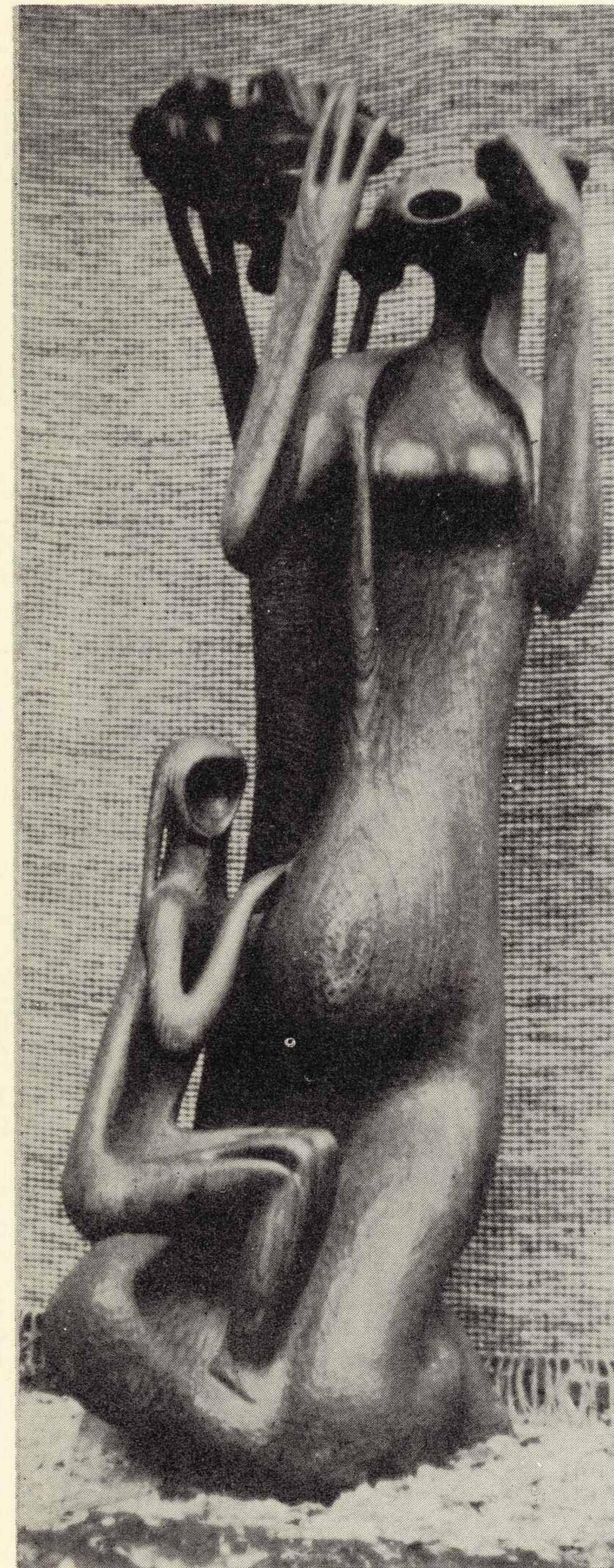

MIOTACZ

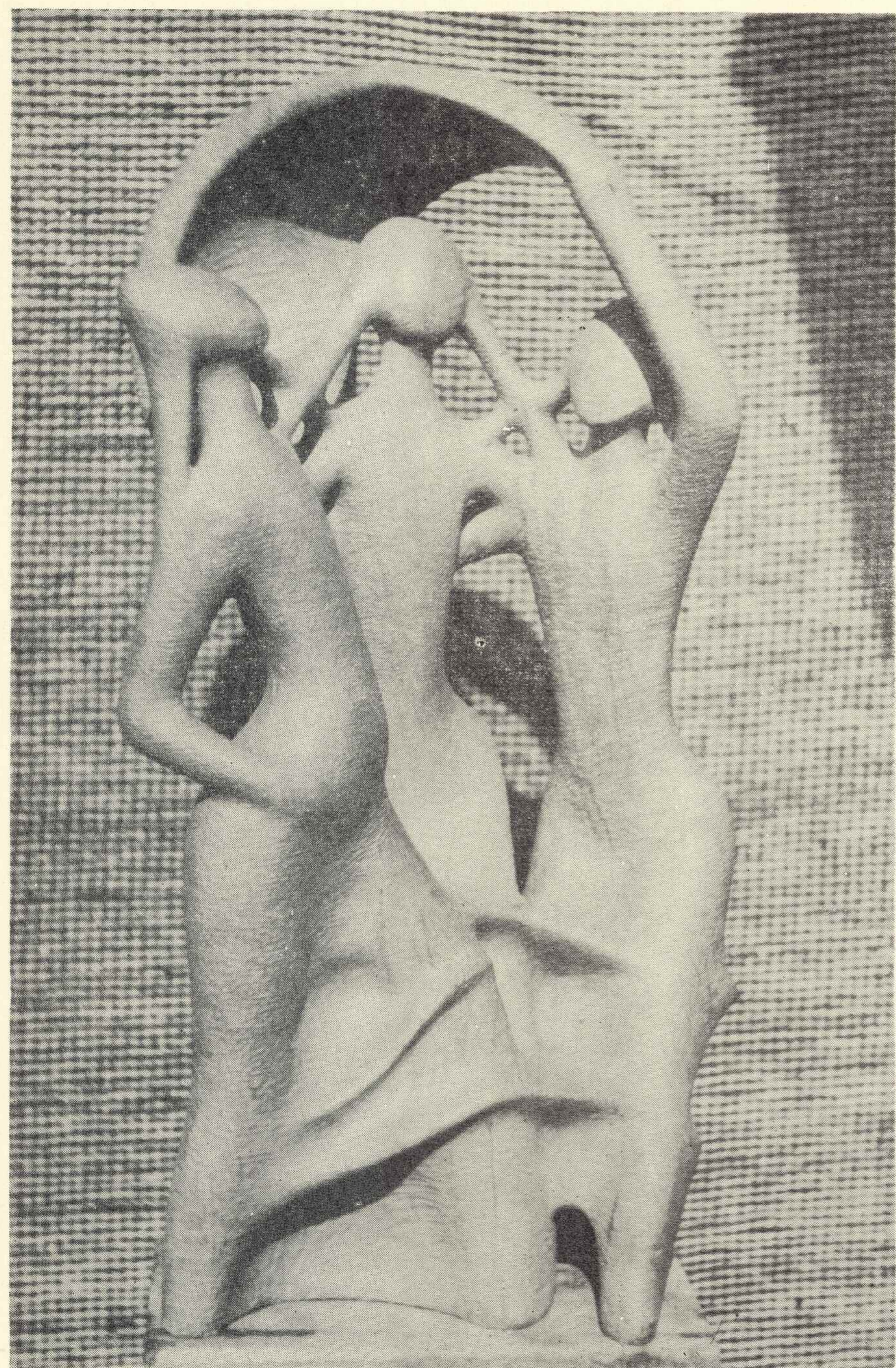
V ZNACZY ZWYCIĘSTWO (fragment)

PIEŚŃ O PRACY
EPITAFIUM

MATKA WIETNAMSKA
MLECZNA DROGA

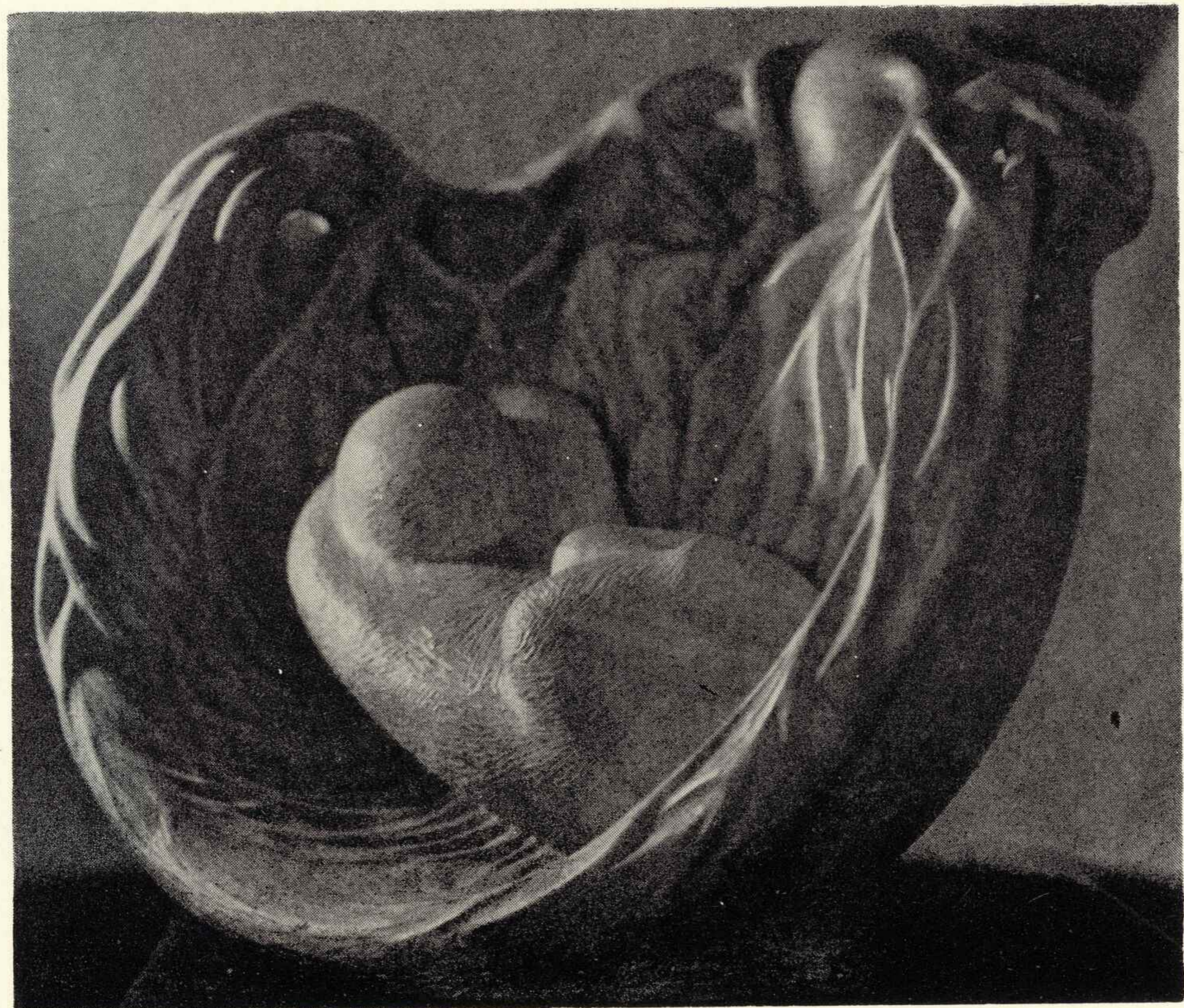

WAKACJE

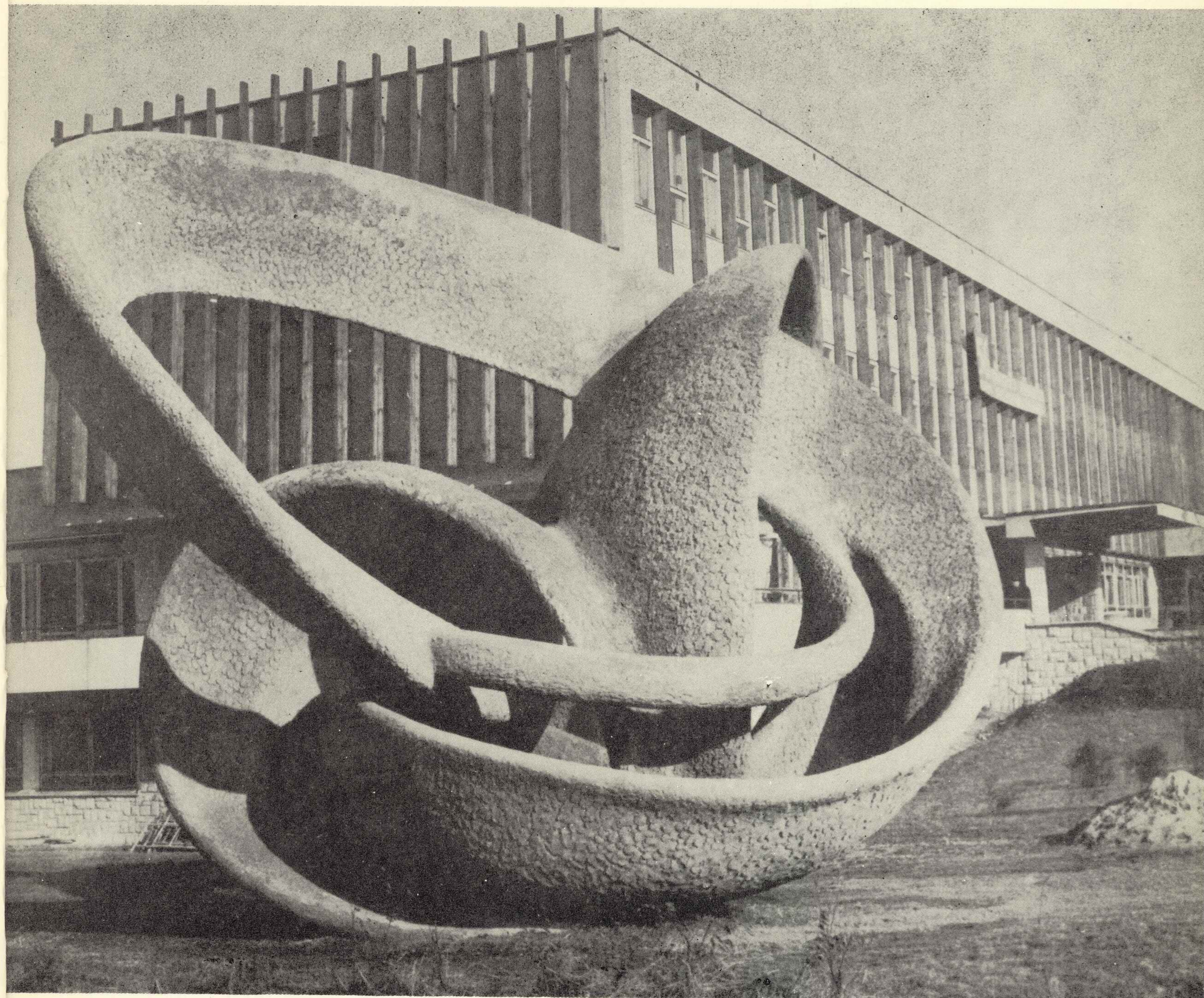
BACA

POD SERCEM MATKI

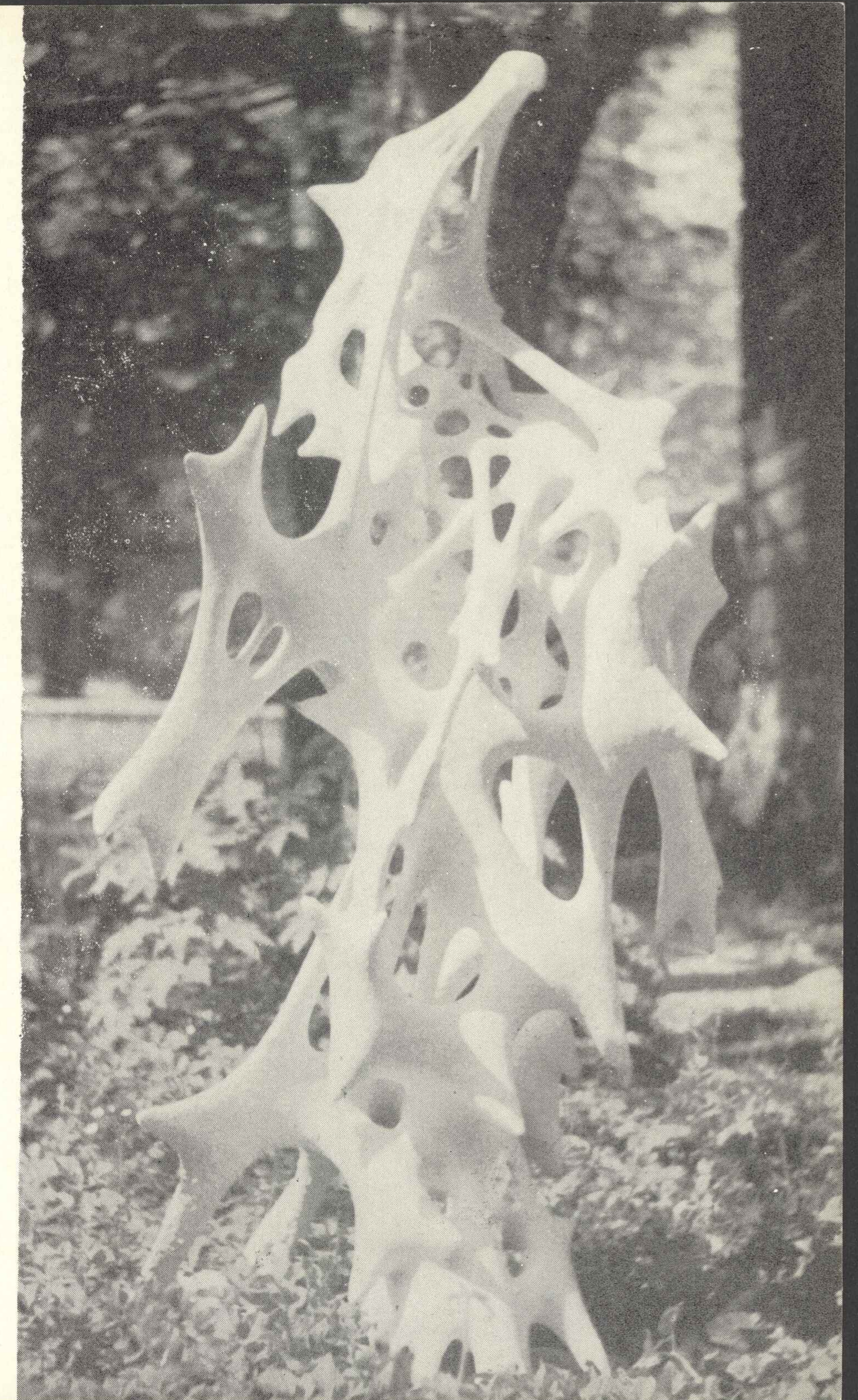
ORBITY

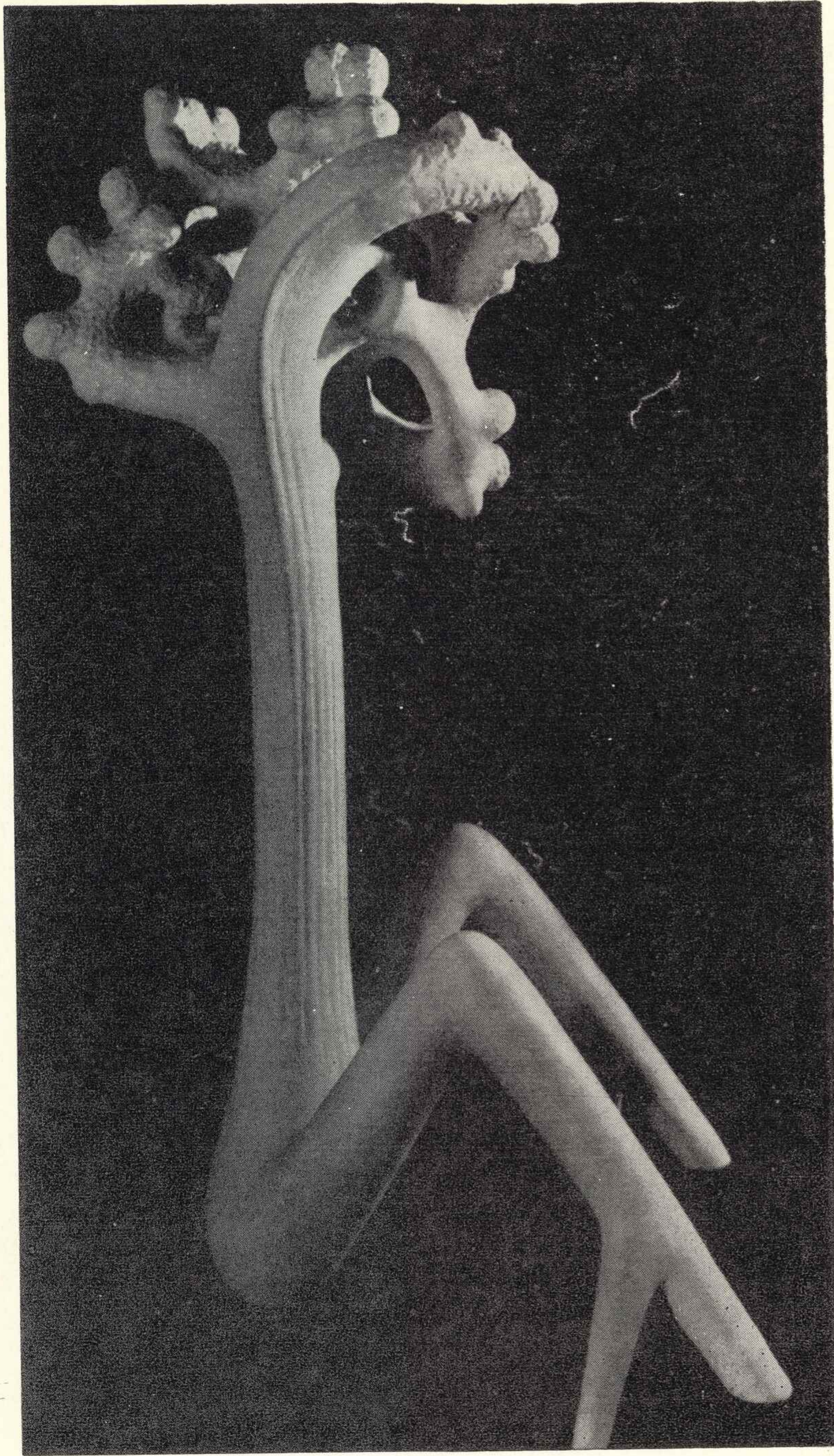

PEGAZ

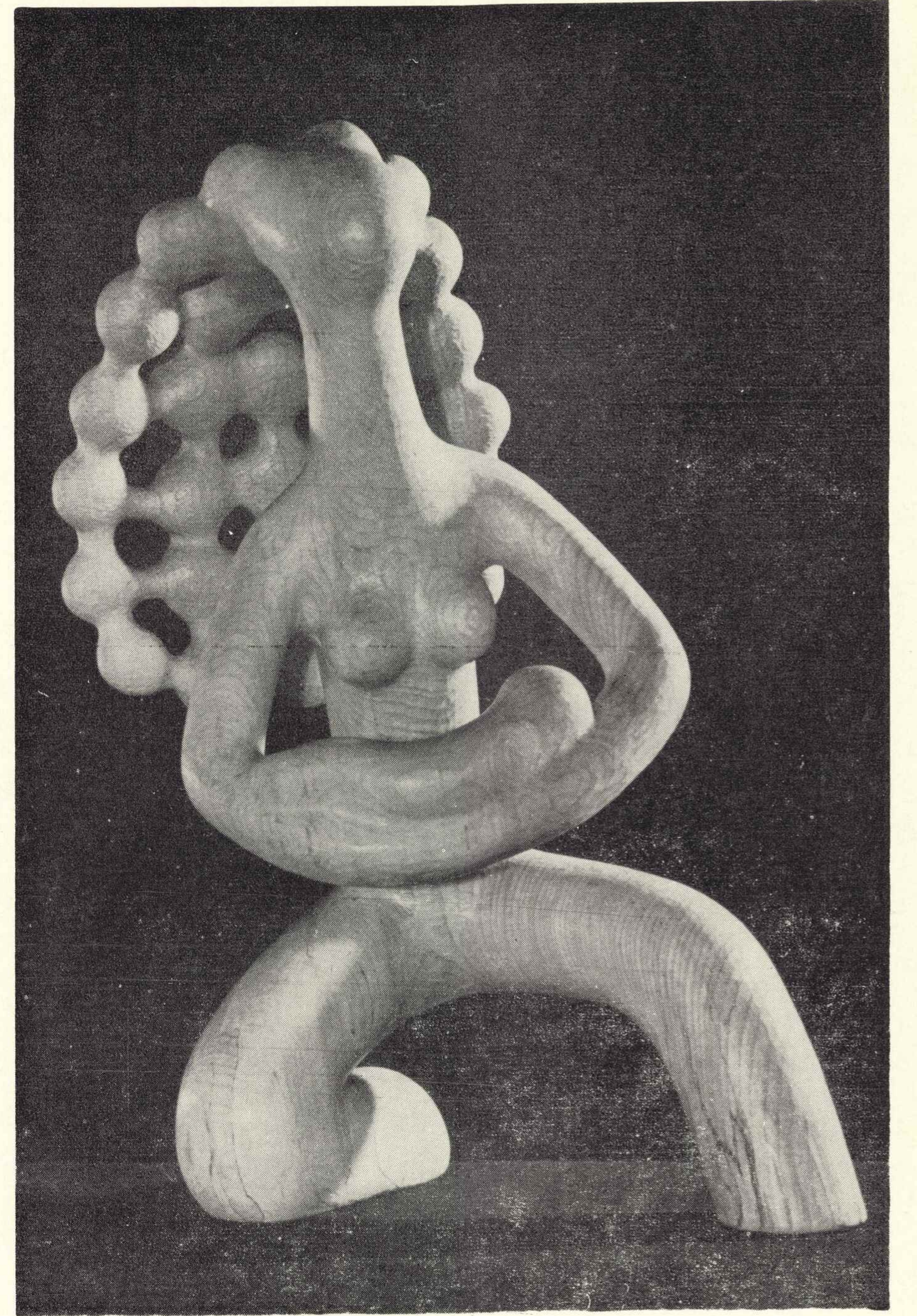
MILENIUM

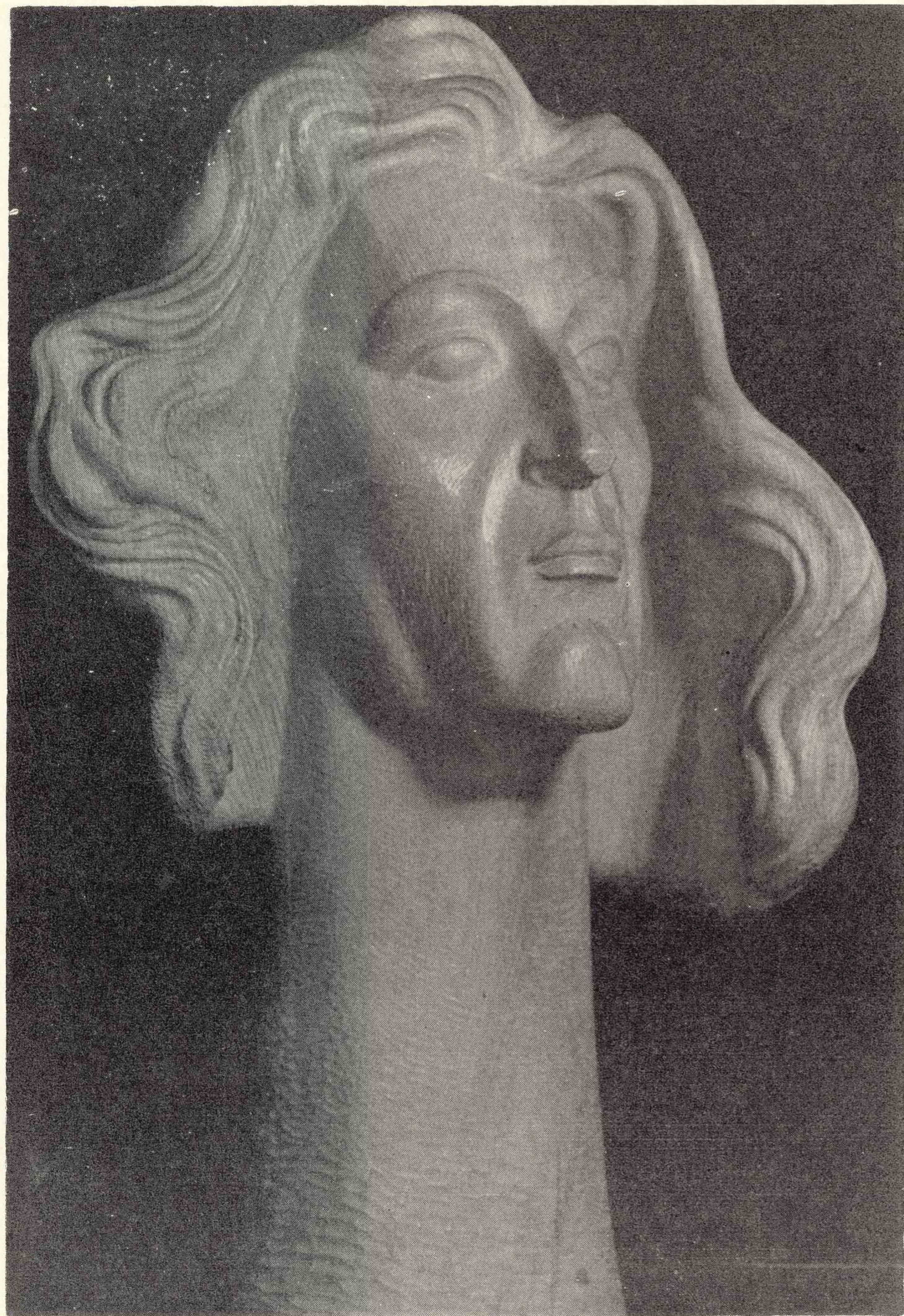

WIOSNA

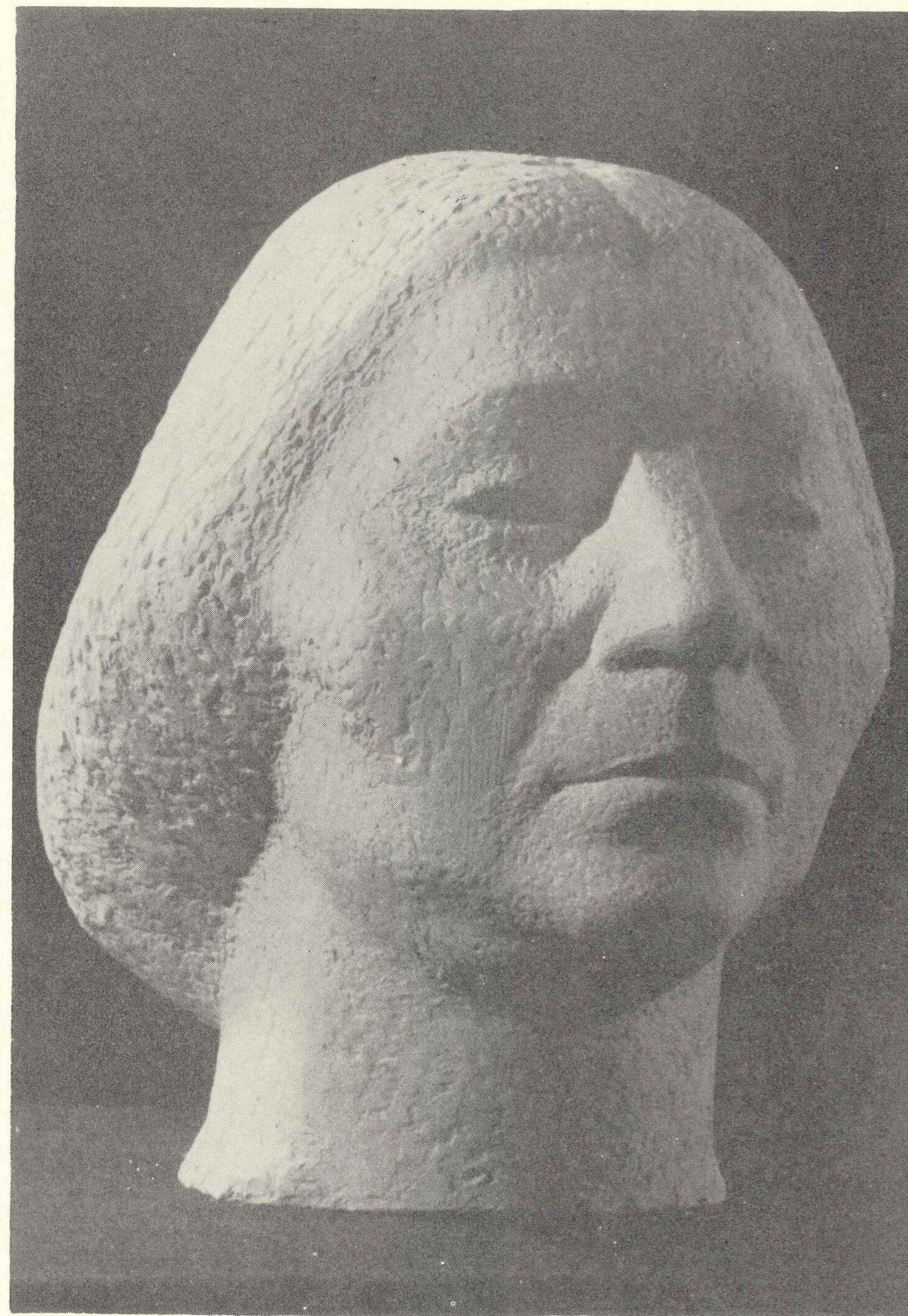
OWOC

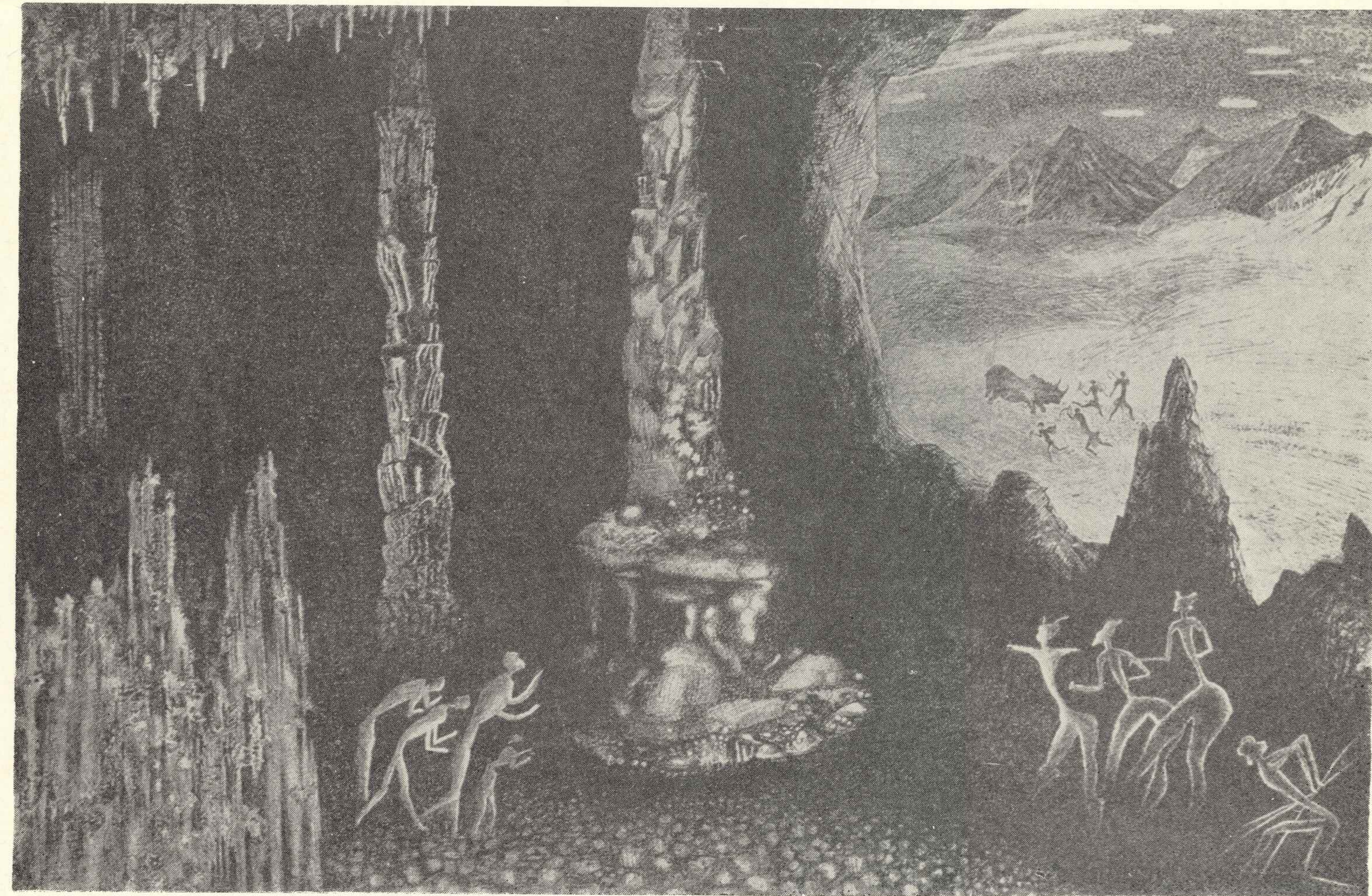
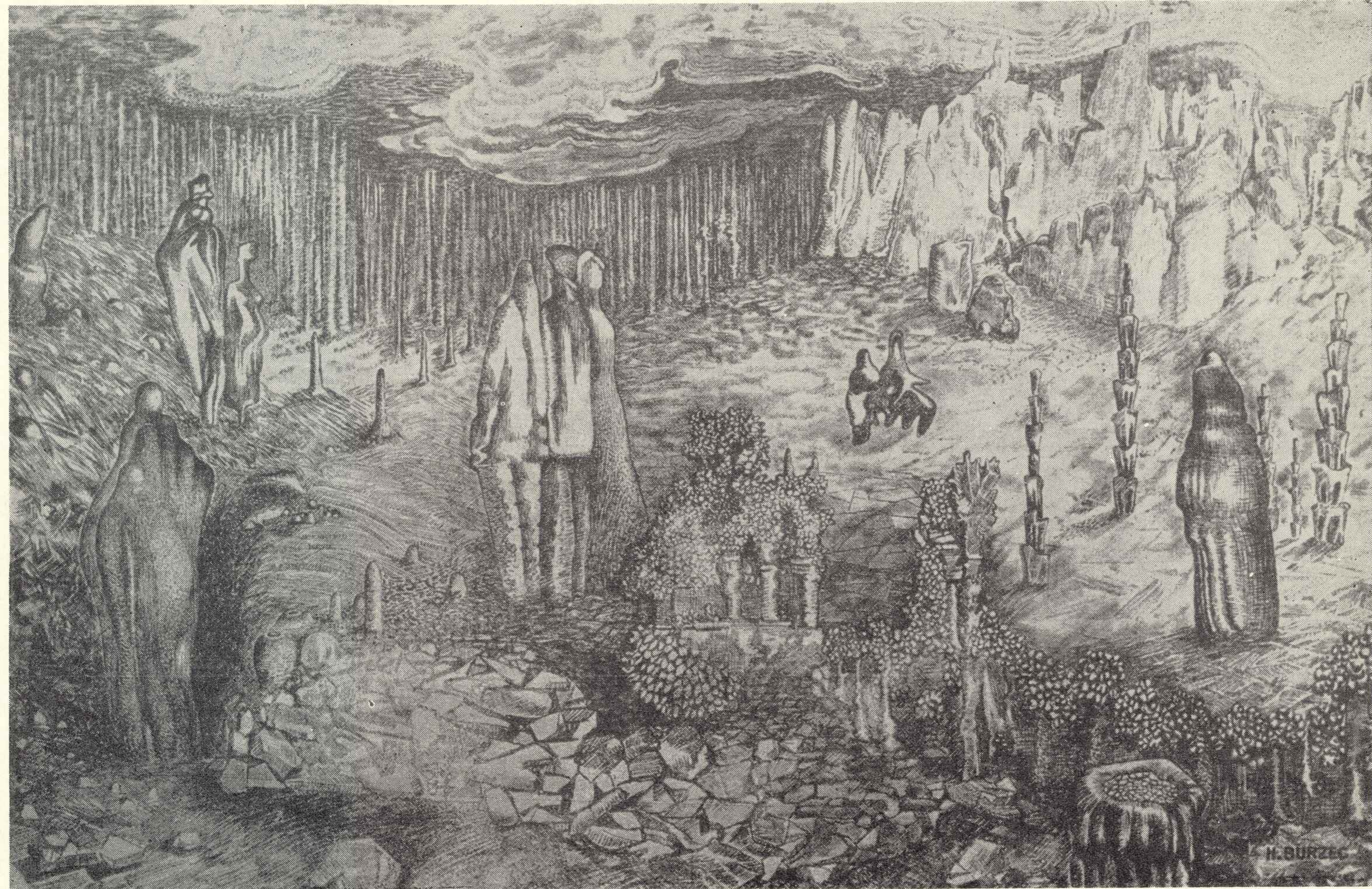

KOPERNIK

PORTRET B.W.

Wydawca: Centralne Biuro Wystaw Artystycznych

Projekt plakatu i
opracowanie graficzne katalogu: Jerzy Treutler

Przekład tekstu: Marek Cegieta

Redakcja: Zdzistawa Tymanowa

Zdjęcia: Halina Vogel, Janusz Vogel, Roman Serafin

Redakcja techniczna: Mirosław Winiarek

Na okładkach:

Latorośl

Żal umartej planety

Cena: 35,— zł

WDA — Zakł. Typograf. Zam. 5541. Nakł. 400 C-67

1.00